

Reactie ROC van Twente op het wetsvoorstel 'vrij en veilig onderwijs'

ROC van Twente heeft kennis genomen van het wetsvoorstel en wil hierop graag als volgt reageren.

Wij zijn het met de wetgever eens dat de veiligheid van studenten (en personeelsleden) voorop moet staan maar zijn van mening dat de uitbreiding van de meld- en overlegplicht zoals nu voorgesteld, hieraan niet bijdraagt en het juist het tegenovergestelde effect kan hebben.

Uit de Memorie van Toelichting (MvT) volgt dat het inzake de bestaande meld- en overlegplicht ingewikkeld is te bepalen of in een specifiek geval sprake is van een zedenmisdrijf of een vorm van seksuele intimidatie. Gevolg van de wetswijziging is dat niet alleen bij een vermoeden van een misdrijf tegen de zeden jegens een minderjarige student onverwijld in overleg dient te worden getreden met de vertrouwensinspecteur maar ook bij seksuele intimidatie alsmede wanneer het richt een meerderjarige student betreft.

Gezien deze uitbreiding van de meld- en overlegplicht dienen vertrouwensinspecteurs nog meer dan nu voldoende geëquipeerd te zijn. Elke situatie dient immers langs de lijn van het strafrecht te worden beoordeeld en dit vraagt veel kennis en expertise van dit complexe rechtsgebied. Een adequate beoordeling kan evenwel pas plaatsvinden indien het gehele feitencomplex in beeld is. Hierover spreken wij gezien onze ervaring in de praktijk onze zorg uit temeer daar een oordeel van de vertrouwensinspecteur dat aangifte moet worden gedaan grote consequenties heeft. Een wettelijke aangifteplicht verhoudt zich zowel formeel als materieel niet met de praktijk en het straf(proces)recht.

Ten eerste zijn er studenten die niet willen dat er aangifte wordt gedaan. Een verplichte aangifte van een school leidt er echter toe dat de student-slachtoffer alsnog ongewild in een strafrechtelijk traject wordt betrokken. Ten tweede zijn er studenten die zelf geen aangifte doen maar het prima vinden dat de school dat doet. Zij zijn zich echter niet altijd bewust van de consequenties die een aangifte voor hen zelf als voor betrokkenen heeft. Hiervan worden zij zich pas volledig bewust als de politie een onderzoek start. Zo kunnen zij opgeroepen worden door politie of door de advocaat van de vermeend dader al dan niet in de rechtbank. Een weg terug zonder verdere schade aan het slachtoffer (en vermeend dader) is er niet altijd meer. De expertise van het strafrecht ligt bovendien bij de politie en justitie waar in geval van een aangifte bij dergelijke ernstige beschuldigingen een zorgvuldig proces wordt doorlopen alvorens een aangifte op te nemen (melding, informatief gesprek (over procedure en gevolgen, wijzen op strafbaarheid van valse aangifte), bedenktijd, aangifte). Deze zorgvuldigheid kan gezien de huidige praktijk en waarbij de vertrouwensinspecteur zijn oordeel dient te geven op basis van een incompleet feitencomplex niet altijd worden betracht. In geval van een vermoeden van een zedenmisdrijf en in geval van een wetswijziging bij bijna elke situatie van seksuele intimidatie, dient het overleg immers onverwijld plaats te vinden. Dit biedt het bevoegd gezag eveneens veelal geen ruimte de situatie te onderzoeken terwijl zij dit gezien de zorgvuldigheid – mede met het oog op een aangifte – en haar zorgplicht jegens slachtoffer en personeelslid wel zou moeten doen.

De wetgever geeft op pagina 8 van de MvT aan:

“Soms doen zij daarbij eerst ook zelf onderzoek om vermoedens te bevestigen. Een reden voor bevoegde gezagen om bij een beschuldiging niet onmiddellijk naar de inspectie te stappen is vaak gelegen in de omstandigheid dat een beschuldiging van een zedenmisdrijf ook grote gevolgen heeft voor de beschuldigde. Bevoegde gezagen willen dan ook voorkomen dat zij met die beschuldiging onterecht naar buiten treden. Een bevoegd gezag heeft immers ook niet alleen een verantwoordelijkheid voor de veiligheid van leerlingen, maar is als werkgever ook verantwoordelijk voor het personeel. Ook kan een beschuldiging van een zedenmisdrijf tot veel onrust leiden binnen de

schoolgemeenschap. In de praktijk blijkt ook niet elke aantijging altijd terecht of gegrond te zijn. Om al deze redenen maken scholen op dit moment nog vaak een afweging ten voordele van de persoonlijke omstandigheden van het personeelslid en te weinig met het oog op de veiligheid van de leerling.” [onderstreping ROC van Twente].

Met het voorgaande willen wij benadrukken dat het juist ook met het oog op de kwetsbare positie van de student is dat wij een melding met alle zorgvuldigheid wensen te behandelen en niet op basis van incompleet feitencomplex en zonder instemming van het slachtoffer in overleg willen treden met de vertrouwensinspecteur en een strafrechtelijk proces in gang willen zetten. Welk oordeel in de praktijk niet altijd voldoende langs de lijn van het strafrecht wordt of kan worden beoordeeld.

Wij spreken hiermee onze zorg uit dat met de beoogde laagdrempeligheid van het contact met de vertrouwensinspecteur veel benaderingen van seksuele aard kunnen worden gezien als een zedenmisdrijf en dit leidt tot aangiftes. Het onderscheid met een *indringende* seksuele benadering op het moment van een vermoeden is, mede gezien het complexe gebied van het strafrecht, zeer moeilijk vast te stellen is. Wij pleiten er dan ook voor de bestaande meld- en overlegplicht niet uit te breiden en de wettelijke *aangifte*plicht juist aan te passen naar een *melding*plicht bij politie zodat deze zijn wettelijke taken eveneens op een zorgvuldige wijze kan vervullen en er voor bevoegd gezag maar ook voor student ruimte blijft in het te nemen besluit of al dan niet aangifte moet worden gedaan.

De wetgever is van mening dat *“van ieder bevoegd gezag [mag] worden verwacht dat er transparant en adequaat wordt opgetreden met oog voor leerlingen wier positie kwetsbaar is.”* Deze mening delen wij, echter kan zoals hiervoor geschetst de wettelijke uitbreiding aan dit laatste juist afbreuk doen.

College van Bestuur
ROC van Twente